خبر

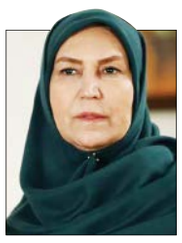

مخاطبان سینما هر روز کمتر می‌شوند

مهوش صبرکن درباره وضعیت فعلی سینما گفت: ما هرچه بکاریم برداشت می‌کنیم. وضعیت امروز سینما، کاهش مخاطب و ورشکسته شدن برخی آثار به‌دلیل نبود برنامه‌ریزی درست در سینماست. متاسفانه این عاملی شده تا مخاطبان روز به روز کمتر شوند و سینما بعد از کرونا نتواند به وضعیت عادی خود بازگردد.

برای بازی بی‌تابم

رضا رویگری پیرامون فعالیت‌های خود در عرصه بازیگری گفت: درحال حاضر پیشنهاد خاصی ندارم و این به دلیل آن است که همه فکر می‌کنند رضا رویگری دیگر توان هیچ کاری را ندارد اما این طور نیست و من همچنان برای بازیگری بی‌تابم.

معرفی داوران جشنواره «امید»

دبیرخانه جشنواره «امید» اعضای هیات داوران بخش فیلم، عکس و فیلمنامه ساخته‌نشده این دوره از جشنواره را معرفی کرد. بهرام توکلی، روحا... حجازی، روزبه رایگا، امیر نوروزی، میلاد سعیدی و محمد نجاریان فیلم‌های منتخب یازدهمین جشنواره امید را داوری می‌کنند.

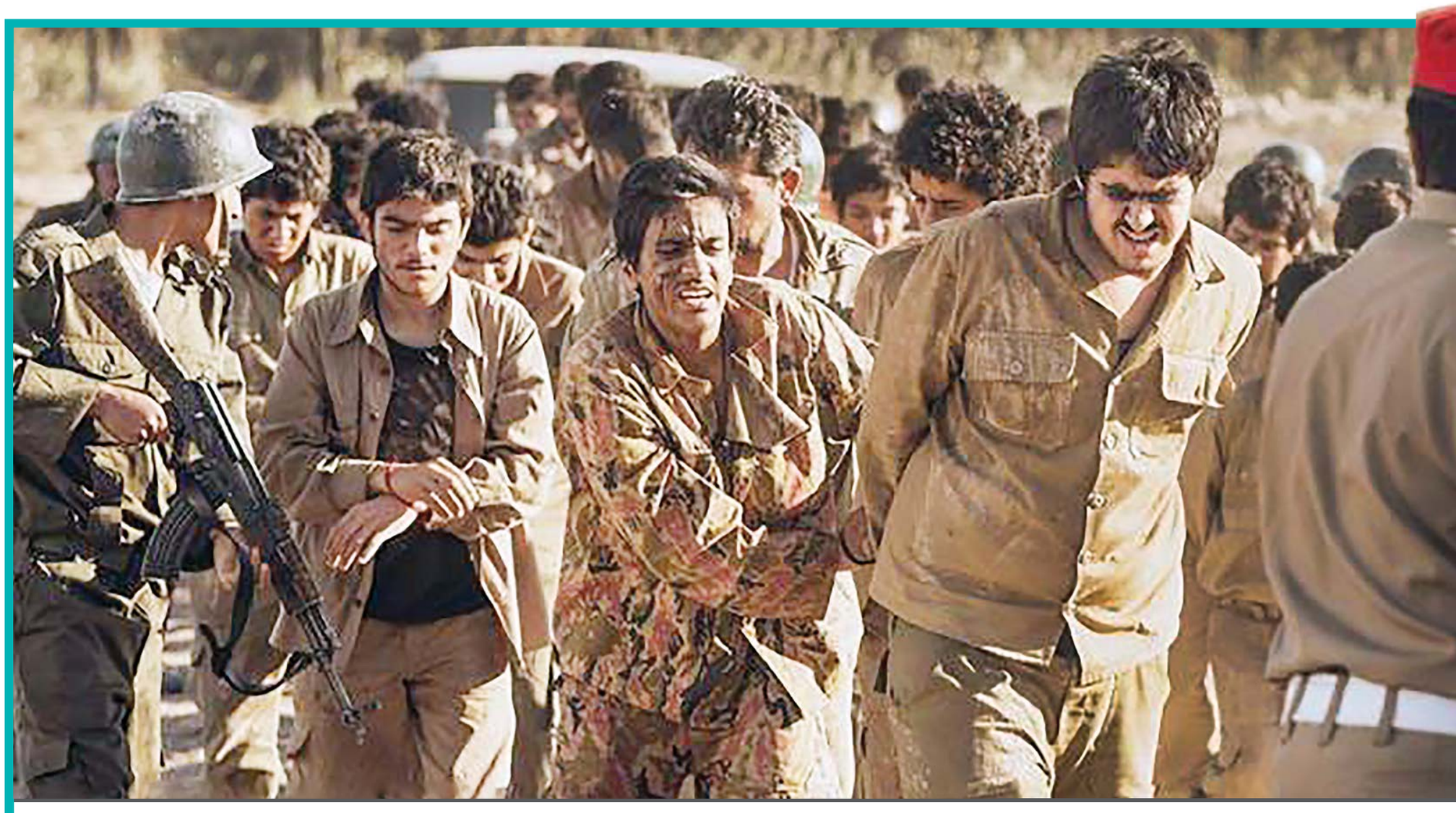

مکث

سینمای غرب و جنگ

همزمان با اعلام جنگ آمریکا و انگلیس علیه آلمان و ژاپن در سال ۱۹۴۱، سینمای هالیوود آمریکا از حالت رکود خارج شد و دست به تولید آثار متعددی درباره جنگ زد که از فیلم‌های آن دوره که بسیار پرفروش بود می‌توان به «گروهبان یورک» (هاوارهاکی۱۹۴۱) و «دیکتاتور بزرگ»(چارلز چاپلین، ۱۹۴۱) اشاره کرد.

از۱۹۴۱ تا پایان جنگ، نهادهایی همچون «وزارت جنگ»، «اداره سمعی و بصری ارتش»، «نیروی دریایی»، «واحد تصاویر متحرک» و چند شرکت دیگر به ساخت فیلم مستند روی آوردند تا جنگ را برای مردم توجیه کنند.

کارگردان نامی سینمای آمریکا همچون فرانک کاپرا، جان هیوستن، جان فورد، ویلیام وایلر با ساخت آثار ماندگاری تحت نظارت ارتش، ممتازترین فیلم‌های تاریخ سینمای جنگ را روی پرده بردند. حتی کمپانی برادران وارنر وابسته به یهود مفتخر به دریافت مدال افتخار شد. بسیاری از فیلم‌های تحسین شده تاریخ سینما از فیلمنامه‌های اقتباسی بهره برده‌اند و حتی فیلمسازانی چون کلینت ایستوود و مارتین اسکورسیزی برای موفقیت فیلم‌هایشان از رمان «بچه میلیون دلاری» و «رفتگان» اقتباس کردند.

اما در هالیوود، سینمای جنگ به عنوان یک ژانر موثر و جدی مورد بررسی و کنکاش قرار گرفت و با حمایت نهادهای قدرتمند همچون وزارت جنگ، نیروی دریایی و دعوت از فیلمسازان نامدار، آثاری تولید کردند که از پربیننده‌ترین فیلم‌های سینمای هالیوود و جهان است. امروزه سینمای آمریکا و هالیوود فیلم‌های زیاد اقتباس شده و مرتبط با جنگ تولید می‌کنند که هم با سرمایه‌گذاری قوی و هم با فروش موفق روبه‌رو می‌شود اما ما هنوز به درک عظمت جنگ ایران و عراق، تلاش ستودنی مردم برای مقاومت و ندادن حتی یک وجب از خاک ایران به دشمن نرسیده‌ایم.

در تولید فیلم‌های سینمایی، اثری ادبی توجه یک فیلمساز یا تهیه کننده را به خود جلب و او را تشویق می‌کند برداشتی تصویری از آن داشته باشد. از اولین روزهای شکل‌گیری سینما، همواره پیوند عمیقی بین ادبیات و فیلم برقرار بوده و شاهکارهای ادبی همواره الهام‌بخش فیلمسازان بوده‌اند تا روی پرده نقره‌ای زنده شوند.

منطقه غرب کشور، شهید هادی به‌سوی آن منطقه شتافت و در کنار شهید اصغروصالی و گروه دستمال سرخ‌ها، گروه فداییان شاخه شهید اندرزگو را راه‌اندازی کرد. در کتاب سلام بر ابراهیم با نثر یکنواخت و چندان منسجمی مواجه نیستیم اما شخصیت جذاب شهید ابراهیم هادی پرده‌ای به تمام معایب این کتاب می‌اندازد و خواننده را مجذوب و سردرگم در کتاب می‌کند و مخاطب متحیر به مطالعه کتاب می‌پردازد و دیگر به نگارش و اصول نوشتاری کتاب توجه نمی‌کند. سلام بر ابراهیم تاکنون به چاپ پنجاه و نه رسیده‌است و جا دارد نویسندگان و مخاطبین سینمایی، تورقی به این کتاب داشته باشند.

نورالدین پسر ایران

«نورالدین پسر ایران» خاطرات پسری ۱۶ ساله از اهالی روستای خنجان در حوالی تبریز است که مانند دیگر رزمندگان با آغاز جنگ در جبهه حضور پیدا کرد و در عملیات‌های متعددی حضور داشت. پس از حضور حدود ۸۰ ماه در جبهه و مجروحیت‌های متعدد از ناحیه صورت، بسیار آسیب دید و جانباز ۷۰ درصد شد. این کتاب به قلم معصومه سپهری و به همت حوزه هنری منتشر شد. در تبلیغات اولیه، کتاب به چاپ نهم رسید که این نشان‌دهنده روش هدفمند حوزه هنری برای انتشار کتاب‌های شاخص حوزه دفاع‌مقدس است. بر همین اساس خبرگزاری‌ها، روزنامه‌ها، صداوسیما، نهادهای مختلف به نکوداشت نورالدین عرفی‌نژاد و کتابش پرداختند و باز هم جوگیری بین فیلمسازان و اهالی هنر پیچید؛ در حالی‌که تبی داغ بود و بعد از مدتی فقط یک انیمیشن ۳۰ قسمت ۱۵ دقیقه‌ای تولید شد که سطح آن هم بسیار پایین بود.

از معراج برگشتگان

حمید داوودآبادی، سند زنده هشت سال دفاع‌مقدس و بیانگر بخش عظیمی از تاریخ شفاهی جنگ است. او همچنان و در فاصله ۲۳ سال از پایان دفاع‌مقدس در همه جبهه‌های فرهنگی و با تمام ابزارها و تجهیزات رسانه‌ای و مکتوب، خاطرات، نوشته‌ها، دلتنگی‌ها، انتقادها و ناگفته‌های خود را به مخاطب انتقال می‌دهد.

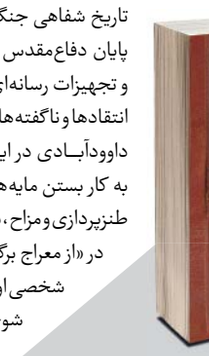

داوودآبادی در این نوشتار می‌کوشد با همان شوخ طبعی و به کار بستن مایه‌هایی از طنز، متن خود را خواندنی کند. البته طنزپردازی و مزاح، یکی از خصلت‌های فردی نویسنده است و آنچه در «از معراج برگشتگان» شاهد هستیم، انعکاس ویژگی‌های شخصی او در آثار مکتوب خویش است. به نحوی که این شوخ طبعی در سایر آثار و نوشته‌های داوودآبادی هم به چشم می‌خورد و به کتاب، روزنامه، سایت و وبلاگ او اختصاص ندارد.

«از معراج برگشتگان» یک کتاب بسیار قطور است که از تلفیق چند کتاب به وجود آمده که به زندگی نویسنده از کودکی تا جوانی و پایان هشت سال دفاع مقدس، همچنین هم‌رزمان حمید داوودآبادی در جبهه‌های حق علیه باطل می‌پردازد. در واقع او می‌خواهد تمام دوست داشتنی‌ها و خاطرات مورد علاقه خود را در یک اثر جمع کند و این کار را در از معراج برگشتگان، صورت داده‌است. او در حدود ۱۰۰ صفحه اول کتاب ۹۳۱ صفحه‌ای اش به خاطرات کودکی تا دوران پیروزی انقلاب اسلامی می‌پردازد. حمید، کودک و سپس نوجوان بازیگوش و تپلی است که از محیط پیرامون و وقایع آن چیزهای مختلفی یاد می‌گیرد. بیمار می‌شود، با کودکان هم محلی خود در شرق تهران بازی می‌کند، انسان‌ها و روابط اجتماعی‌شان را از نزدیک می‌بیند و در حوادث پیش از پیروزی انقلاب به‌عنوان یک نوجوان چرخ می‌خورد تا شخصیتش کامل شود. نثر و زبان کتاب، بسیار ساده و نوع قالب و روایتش خاطره‌گونه است. داوودآبادی به هیچ وجه قصد ندارد قصه سرایی و داستان پردازی کند. او در کتاب‌های دیگرش نشان داده توان قلمی بالایی دارد و می‌تواند به سادگی و راحتی، مخاطبان فراوانی برای کتابش جذب کند. با این حال، روایتی خاطره وار را انتخاب می‌کند و قصد ندارد حتی ذره‌ای تخیل به آن بیفزاید. شیرینی بیان و روانی نثر در این کتاب، همانند آن است که پای صحبت‌های نویسنده در یک برنامه تلویزیونی بنشینی و او برایت از خودش، انسان‌های پیرامونش، رخدادهای کودکی و نوجوانی‌اش، سال‌های حضورش در جبهه و رخدادهای پس از آن بگوید.

سخن آخر...

نوشته و گفت‌وگوهای بسیاری درباره شخصیت‌ها، وقایع، عملیات‌ها چه از زبان رزمندگان و چه از زبان دشمن منتشر شده‌است که به بیش از ۱۴ هزار عنوان می‌رسد. ۱۴ هزار عنوان که دربرگیرنده خصوصیات اخلاقی، معرفتی، اخلاقی، فرماندهی جنگی فرهنگ ایثار و شهادت، مقاومت و... است. نویسندگان و فیلمسازان اگر در بین این مجموعه کتاب ورقی بزنند یا از هرکدام یک خط برای فیلمنامه خود برداشت کنند در نهایت یک سریال طولانی می‌توان تولید کرد. هرچند فعالیت در عرصه ادبیات و فیلمسازی دفاع‌مقدس باید همانند دوران دفاع‌مقدس و نبرد رزمندگان با دشمنان باشد. یعنی غیرتی و دیدگاه ناموسی. اعتقادی که رزمندگان جوان و پیر را به صحنه آورد تا از دین، ایمان، آب و خاک و ناموس‌شان دفاع کنند. این اعتقاد در سینمای ایران و به ویژه جماعتی که پزروشنفکری دارند و هرهزار سال یک بار هم تورقی به تاریخ ایران زمین نمی‌زنند و فقط شعار می‌دهند و تفاله رفتارها و عکس‌العمل کارهای غربی را قی می‌کنند وجود ندارد. اقتباس در ایران مرده است یا همیشه در حالت احتضار قرار دارد.

توجه رهبر معظم انقلاب به ادبیات دفاع‌مقدس و ورود فیلمسازان تازه نفس به این عرصه، این امید را در دل علاقه‌مندان زنده می‌کند که شاید در آینده فیلم‌های بیشتری درباره جنگ و تبعات آن داشته باشیم.

درنگ

تولید فیلم اقتباسی و دغدغه‌های سینماگران

مدیران سینمایی درباره اهمیت کتاب و کتاب‌خوانی برای سینماگران و فیلمسازان معتقدند: «... اقتباس سینمایی از آثار ادبی اتفاقی است که باید خیلی زودتر در سینما به‌صورت جدی دنبال می‌شد. البته این موضوع هرچند در همه دوران پیگیری شده است اما وقتی به نتیجه می‌رسد که دغدغه سینماگران و فیلمسازان کشور و مسأله نویسنده‌های ما شود و به زندگی حرفه‌ای سینمایی هردو طیف ورود پیدا کند....»

واقعیت این است که هیچ فیلمسازی نمی‌تواند تمام آثار را بخواند و باید امکان دیگری فراهم شود که سینماگر در جریان کتاب و رمان باشد تا بتواند آثاری را که ظرفیت کار اقتباسی دارد بشناسد و درصورت علاقه آن را برای تولید انتخاب کند. ناشران، مراکز ترویج فرهنگ کتاب و کتاب‌خوانی و موسساتی همچون خانه کتاب و ادبیات داستانی که در جریان آثار تازه‌چاپ هستند باید آثاری را که مناسب اقتباس ادبی است، به فیلمسازان، نویسندگان و تهیه‌کنندگان معرفی کنند. همین طور نشست‌ها، مشورت نویسندگان و منتقدین ادبی به‌عنوان کارشناسان ولو به‌صورت مقطعی در بهبود این پروسه کمک می‌کنند.

البته تکمیل این طرح به اراده تهیه‌کنندگان نیاز دارد و اگر حمایتی دولتی باشد در این حوزه تحولاتی ایجاد می‌شود و این فرهنگ گسترش پیدا می‌کند.

نکته‌ای که نباید فراموش شود خرید رایت آثار ادبی است. کمپانی‌های فیلمسازی در دنیا، حقوق (رایت) آثار جدید را خریداری می‌کنند و به این صورت کتاب مذکور توسط تهیه‌کننده برای تولید وارد مراحل ساخت می‌شود و فرد دیگری نمی‌تواند فرداروزی از روی آن کتاب ادعای تولید فیلم کند. در ایران به‌دلیل نداشتن کمپانی‌های فیلمسازی، سازمان سینمایی یا موسسات مرتبط با سینما در زمینه حمایت از اقتباس و خرید رایت آثار ادبی باید ورود کنند تا این اتفاق خوب و مهم رخ دهد. با این اتفاق مخاطب به سینما برگشته و فیلم‌ها را نسبت به قبل جذاب‌تر و پربیننده‌تر می‌کند. شاید این اقدام به‌تنهایی نتواند سینمای ایران را دگرگون کند و مخاطب را به سینما برگرداند اما می‌تواند اثرگذاری بسیار خوبی داشته باشد. کتابی که موردپسند مردم قرار گرفته و توانسته به‌عنوان کتاب پرفروش و خوش‌خوان مورد استفاده قرار گیرد و دستمایه تولید یک فیلم شود، می‌تواند اتفاق خوبی برای سینمای ایران باشد چراکه در سینمای ما، گاهی فیلمنامه‌ها براساس قصه‌هایی که تاریخ مصرف‌شان تمام شده‌است نوشته می‌شود اما در کتاب‌ها، قصه‌هایی وجود دارد که شنیده نشده است و از این نظر رفتن به سمت آثار ادبی موفق این ویژگی را دارد که ما با داستان‌هایی با جزئیات و لایه‌های داستانی مختلف روبه‌رو هستیم که از اقبال هم برخوردار بوده‌اند.

در گزارش اصلی صفحه ما به نمونه‌هایی از کتاب‌هایی که در سال‌های اخیر در حوزه ادبیات دفاع‌مقدس منتشر شده اما هنوز مورد توجه کارگردان‌های ایرانی قرار نگرفته است اشاره کرده‌ایم. شاید یکی از مسائل اساسی در برابر فیلمسازانی که می‌خواهند از این کتاب‌ها برای تبدیل آنها به فیلم استفاده کنند همین مشکلاتی باشد که به آنها اشاره شد. هنوز رابطه روشن و حرفه‌ای میان ناشران و نویسندگان و فیلمسازان در ایران برقرار نشده است و همین چالش می‌تواند یکی از دغدغه‌هایی باشد که باعث شود فیلمسازان در اقتباس آثار سینمایی با احتیاط رفتار کنند. در دنیا کمپانی‌های فیلمسازی، حقوق (رایت) آثار جدید را خریداری و به این صورت کتاب مذکور توسط تهیه‌کننده برای تولید وارد مراحل ساخت می‌شود و فرد دیگری نمی‌تواند فرداروزی از روی آن کتاب ادعای تولید فیلم کند. به نظر می‌رسد ما در این زمینه هنوز کارهای بر زمین مانده زیادی داشته باشیم و میان ادبیات و سینمای ایران این رابطه داد و ستد دائمی و حرفه‌ای برقرار نشده است.

نمای نزدیک

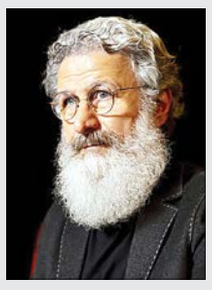

حسرت‌های «پسری با ابروهای ضخیم»

بهرام عظیمی، کارگردان و انیمیشن‌ساز گفت: قرار بود فروردین‌ماه ۱۴۰۰ انیمیشن «پسری با ابروهای ضخیم» را با تهیه‌کنندگی زنده‌یاد محمد ابوالحسنی استارت بزنیم که تبدیل به فیلم دوم سینمایی در کارنامه کاری من شود. متأسفانه بعد از درگذشت آقای ابوالحسنی که تهیه‌کننده این پروژه به‌شمار می‌رفت، هرچند مرکز گسترش پیگیری‌های زیادی برای تولید این پروژه کرد اما این اتفاق رخ نداد. نگارش فیلمنامه آن بیش از هشت ماه طول کشید، بسیاری از کسانی که از دست‌اندرکاران انیمیشن چه در بخش خصوصی و چه در بخش دولتی هستند، در جریان این فیلمنامه بوده و به‌خوبی می‌دانند که این انیمیشن قرار بود ساخته شود و من بارها گفته‌ام که اگر این انیمیشن ساخته شود باعث به‌وجودآمدن یک اتفاق بزرگ ملی و بین‌المللی می‌شود. این انیمیشن درباره تاریخ کشورمان است و براساس داستان، چندبار سفر زمان خواهیم داشت به گونه‌ای که ۵۰۰۰ سال قبل از شهر سوخته، ۵۰ سال پیش و زمان حال را داریم. / مهر

رویداد

پوستر هفته ملی کودک ۱۴۰۱ منتشر شد

پوستر هفته ملی و روز جهانی کودک سال ۱۴۰۱ با شعار «حال خوش کودکی، رنگ خوش زندگی» طراحی و منتشر شد.

پوستر هفته ملی و روز جهانی کودک سال ۱۴۰۱ با توجه به شعار این هفته طراحی شده است، شعاری که سال گذشته نیز برای هفته ملی کودک انتخاب شده بود. محسن میرزایی، طراح و گرافیست این پوستر گفت: در طراحی پوستر هفته ملی کودک سعی کردم به این موضوع بپردازم که شادی و بازی کردن حق هر کودکی در هر موقعیت مالی، جسمی و... است. میرزایی در ادامه افزود: با توجه به شعار هفته ملی کودک امسال، سعی کردم رنگ‌های شاد و پرانرژی در طرح استفاده کنم و عناصری مثل پرنده، پروانه، گل، خرگوش و ... حس شاد بودن و امیدوار بودن به آینده را تداعی می‌کند. طراح پوستر هفته ملی کودک گفت: ایده اصلی پوستر این است که همه کودکان، چه با نیازهای ویژه، چه فقیر، چه بچه‌های کار و همه حق طبیعی‌شان است که کنار هم شاد باشند و بازی کنند و برای ما بزرگ‌ترها هم یک الگوست که کودکان فارغ از هر موقعیتی با همدیگر دوست می‌شوند. / کانون پرورش

پایداری

یادگار دفاع مقدس

چه بسیار رزمندگان نازنینی که قبل از عملیات‌ها برای آخرین بار رو به دوربین لبخند زدند و با شهادت‌شان ارزش نگاتیوها را صدچندان کردند. اگر دوست دارید مجموعه‌ای از این عکس‌های به یادماندنی را ببینید، پیشنهاد می‌دهیم سری به نمایشگاه «یادگار دفاع» در موزه عکسخانه شهر واقع در میدان شهدای هفتم تیر، میدان بهارشیراز، بوستان بهارشیراز بزنید که تا ۱۴ مهرماه برقرار است.